

193. τούτο γάρ ἐστὶ τὸ αἴτιον, ὅτι ἡ ἀρχαία φύσις ἡμῶν ἦν αὕτη καὶ ἡμεν ὅλοι· τοῦ ὅλου οὖν τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ διώξει ἔρωσ ὄνομα. καὶ πρὸ τοῦ, ὥσπερ λέγω, ἐν ἡμεν, νυνὶ δὲ διὰ τὴν ἀδικίαν διωκίσθημεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ Ἀρκάδες ὑπὸ Λακεδαιμονίων· φόβος οὖν ἔστιν, ἐὰν μὴ κόσμιοι ὦμεν πρὸς τοὺς θεούς, ὅπως μὴ καὶ αὐθις διασχισθῶμεθα, καὶ περιίμεν ἔχοντες ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς στήλαις καταγραφὴν ἐκτετυπωμένοι, διαπεπρισμένοι κατὰ τὰς ῥίνας, γεγονότες ὥσπερ λίσπαι. ἀλλὰ τούτων ἔνεκα πάντ' ἄνδρα χρὴ ἅπαντα παρακελεύεσθαι εὐσεβεῖν περὶ (b) θεούς, ἵνα τὰ μὲν ἐκφύγωμεν, τῶν δὲ τύχωμεν, ὡς ὁ Ἔρωσ ἡμῖν ἡγεμῶν καὶ στρατηγός. ᾧ μηδεὶς ἐναντία πρᾶττέτω— πρᾶττει δ' ἐναντία ὅστις θεοῖς ἀπεχθάνεται— φίλοι γὰρ γενόμενοι καὶ διαλλαγέντες τῷ θεῷ ἐξευρήσομέν τε καὶ ἐντευξόμεθα τοῖς παιδικοῖς τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν, ὃ τῶν νῦν ὀλίγοι ποιοῦσι. καὶ μὴ μοι ὑπολάβῃ Ἐρυξίμαχος, κωμωδῶν τὸν λόγον, ὡς Παισανίαν καὶ Ἀγάθωνα λέγω— ἴσως μὲν (c) γὰρ καὶ οὗτοι τούτων τυγχάνουσιν ὄντες καὶ εἰσὶν ἀμφοτέρω τὴν φύσιν ἄρρενες— λέγω δὲ οὖν ἔγωγε καθ' ἀπάντων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅτι οὕτως ἂν ἡμῶν τὸ γένος εὐδαιμον γένοιτο, εἰ ἐκτελέσαιμεν τὸν ἔρωτα καὶ τῶν παιδικῶν τῶν αὐτοῦ ἕκαστος τύχοι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀπελθῶν φύσιν. εἰ δὲ τοῦτο ἄριστον, ἀναγκαῖον καὶ τῶν νῦν παρόντων τὸ τούτου ἐγγυτάτω ἄριστον εἶναι·

Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία, ἐπειδὴ ἡ ἀρχαία μας φύσις ἦταν αὕτη καὶ ἡμαστέ μια ολότητα. Ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ ἐπιδίωξη τῆς ολότητας, λοιπόν, συνιστᾶ αὐτό που ἀκούει στο ὄνομα ἔρωτας. Καὶ πρὶν, ὅπως λέω, ἡμαστέ ἓνα, ὅμως τώρα, λόγῳ τοῦ αμαρτήματος, διασκορπιστήκαμε ἀπὸ το θεοῦ, ὅπως ἀκριβῶς οἱ Ἀρκάδες ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμόνιους. Καὶ εἶναι ἐπίφοβο, ἐὰν δὲν ἐπιδείξουμε κοσμιότατη πρὸς τοὺς θεοὺς διαγωγή, νὰ υποστούμε ἐκ νέου τεμαχισμό καὶ νὰ περιφερόμαστέ σαν ἐκείνους που εἶναι ἀποτυπωμένοι στὶς μαρμάρινες πλάκες, ἔχοντας υποστεί ἀκρωτηριασμό κατὰ προέκταση τῆς μύτης, σαν τοὺς κύβους που κόβονται ἀπὸ δυο φίλους καὶ ὁ καθένας κρατᾶει ἀπὸ ἓνα γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ μνημονεύει τὴ φιλία ἢ νὰ τὴν βεβαιώσῃ.

Γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, λοιπόν, κάθε ἀντρας πρέπει νὰ προτρέπεται σὲ εὐσεβὴ στάση πρὸς τοὺς θεοὺς γιὰ νὰ ἀποφύγουμε τὰ δυσάρεστα καὶ νὰ εὐτυχήσουμε στὰ ἄλλα καὶ νὰ ἔχουμε τὸν Ἐρωτα στρατηγὸ καὶ ὁδηγό. Σ' αὐτὸν κανεὶς νὰ μὴν κάνει ἀντίπραξη — καὶ ἀντιπράττει ὅποιος τοὺς θεοὺς ἀπεχθάνεται — καὶ, ἀφοῦ γίνουμε φίλοι καὶ συνδιαλλαγούμε με τὸ θεοῦ, θὰ βρούμε καὶ θὰ ἐνωθούμε σαρκικά ὁ καθένας μας με τὰ νεαρά τοῦ ἀγόρια, πράγμα που λίγοι ἀπὸ τοὺς τωρινούς κάνουν.

Καὶ ἂς μὴ νομίσει ὁ Ἐρυξίμαχος, διακωμωδώντας τὸ λόγο μου, ὅτι ἐνωῶ τὸν Παισανία καὶ τὸν Ἀγάθωνα— ἴσως κι αὐτοὶ νὰ εἶναι ἀπ' αὐτοὺς καὶ εἶναι καὶ οἱ δυο ἀπὸ τὴ φύση ἀρσενικοί· - εἶναι προφανές ὅτι ἀναφέρομαι σὲ ὅλους τοὺς ἀντρες καὶ τὶς γυναῖκες, γιὰτί ἔτσι θὰ γινόταν ἡ γενιά μας εὐτυχισμένη, ἐὰν ἀσκήσουμε τὸν ἔρωτα κι ὁ καθένας μας ἔχει τὸ μερίδιό του ὅσον ἀφορᾶ τοὺς τρυφεροὺς νέους, ἐπιστρέφοντας στὴν ἀρχαία μας φύση. Ἀν αὐτό εἶναι τὸ ἀριστό, εἶναι ἀνάγκη καὶ οἱ παρόντες νὰ κινηθοῦν ὅσο γίνεται πιο κοντὰ στο ἀριστό·

τοῦτο δ' ἐστὶ παιδικῶν τυχεῖν κατὰ νοῦν αὐτῶ πεφυκότων· οὐ δὴ τὸν αἴτιον θεὸν ὑμνοῦντες (d) δικαίως ἂν ὑμνοῖμεν Ἔρωτα, ὃς ἔν τε τῶ παρόντι ἡμᾶς πλεῖστα ὀνίνησιν εἰς τὸ οἰκεῖον ἄγων, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα ἐλπίδας μεγίστας παρέχεται, ἡμῶν παρεχομένων πρὸς θεοὺς εὐσέβειαν, καταστήσας ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ ἰασάμενος μακαρίους καὶ εὐδαίμονας ποιῆσαι. Οὗτος, ἔφη, ὦ Ἐρυξίμαχε, ὁ ἐμὸς λόγος ἐστὶ περὶ Ἐρωτος, ἀλλοῖος ἢ ὁ σός. ὥσπερ οὖν ἐδεήθην σου, μὴ κωμωδήσης αὐτόν, ἵνα καὶ τῶν λοιπῶν ἀκούσωμεν τί ἕκαστος (e) ἐρεῖ, μᾶλλον δὲ τί ἐκάτερος· Ἀγάθων γὰρ καὶ Σωκράτης λοιποί. Ἀλλὰ πείσομαί σοι, ἔφη φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον· καὶ γὰρ μοι ὁ λόγος ἠδέως ἐρρήθη. καὶ εἰ μὴ συνήδη Σωκράτει τε καὶ Ἀγάθωνι δεινοῖς οὔσι περὶ τὰ ἐρωτικά, πάνυ ἂν ἐφοβούμην μὴ ἀπορήσωσι λόγων διὰ τὸ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ εἰρησθαι· νῦν δὲ ὅμως θαρρῶ.

και εννωώ να συνδεθούν ερωτικά με τα ποθητά αγόρια που στη σκέψη τους κυριαρχούν. Υμνώντας τον θεό που ευθύνεται για αυτό το πράγμα, εύλογα θα εγκωμιάζαμε τον Έρωτα ο οποίος και στο παρόν ποικιλότροπα μας ωφελεί, οδηγώντας μας στην εξοικείωση και για το μέλλον αφήνει βάσιμες ελπίδες, υπό την προϋπόθεση ότι θα τιμάμε τους θεούς, να μας επαναφέρει στην αρχαία φύση και να μας γιατρέψει και να μας κάνει καλότυχους κι ευτυχισμένους.

Αυτός λοιπόν, Ερυξίμαχε, είναι λόγος μου σχετικά με τον έρωτα και είναι διαφορετικός απ' τον δικό σου. Όπως λοιπόν σε παρακάλεσα, μην χλευάσεις τα λεγόμενα μου για να ακούσουμε και τους υπόλοιπους, τι ο καθένας τους θα πει ή μάλλον τι θα πει κι ο ένας κι ο άλλος, γιατί απομένουν ο Αγάθωνας και ο Σωκράτης».

«θα σου κάνω τη χάρη», είπε πως ήταν η απάντηση του Ερυξίμαχου. «Άλλωστε ο λόγος σου ήταν θαυμάσιος. Και αν δεν γνώριζα από πρώτο χέρι ότι ο Αγάθωνας και ο Σωκράτης είναι άπιαστοι στα ερωτικά, θα φοβόμουνα και με το παραπάνω μήπως δεν βρουν λόγια να πουν, καθώς έχουν γίνει πολλές και κάθε είδους τοποθετήσεις. Τώρα βέβαια δεν φοβάμαι κάτι τέτοιο».